בְּתוֹךְ הַנַּחַל

דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, מְעוֹרְרִים, מְעִירִים וּמְחַזְּקִים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר **בְּתוֹךְ הַנַּחַל** נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה נִמְצָאִים, וּמִתּוֹךְ נַחַל קָדוֹשׁ זֶה נוֹבְעִים, לְהַחֲיוֹת נְפָשׁוֹת עַם יִשְׂרָאֵל הַצְּמֵאִים, שֶׁנִּשְׁמְעוּ עַל־יְדֵי הָאִי״שׁ אֲשֶׁר עַל הָעֲדָה, כְּבוֹד קְדֻשַּׁת מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ, עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ, חִיּוּת נַפְשֵׁנוּ, רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב הָרַה״ג **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט״א

ליל שבת־קודש פרשת אמור תשפ״ד

דיבר מו״ר שליט״א דיבורים נוראים ונפלאים מעניין הלימוד של הפרשה, והקשר לספירת היום – ״נצח שבנצח״, וסעודת ׳שלום־זכר׳, עפ״י דברי רביז״ל בליקו״מ ח״א סי׳ רכ״ב

***

פתח ואמר מו״ר שליט״א: **שבת קודש פרשת אמור**, שבת מיוחדת מאד, כי הספירה שמאירה בה היא ספירת **״נצח שבנצח״**, ופרשה זו היא **״פרשה של משיח״**, כי בפרשה זו מגלה רבינו ז״ל (ליקו״מ ח״ב סי׳ ב) את הכח של משיח צדקנו - ושל כל איש ישראל - הוא ׳**כח הדיבור**׳, שהוא **״כלי זינו של משיח״**, שזהו הנותן לאדם את הכח לעבור על הכל לשלום, ולזכות לכל ההשפעות הטובות.

וזהו כפל הלשון שבפסוק - ״אֱמֹר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם״, שזה סובב והולך על הגילוי של ׳אֱמִירָה דִּקְדֻשָּׁה׳, וזהו הלימוד שהפרשה מכרזת כבר בפסוק הראשון שלה.

ורש״י הקדוש מסביר בכפל המילים ׳אמור ואמרת׳: **״אֱמֹר אֶל הַכֹּהֲנִים״ - ׳אמור, ואמרת, להזהיר גדולים על הקטנים׳**; ביאורו בפשטות, דבא הפסוק לגלות בכפל הלשון, שהגדולים יזהירו את הקטנים מענייני הטומאה.

והנה יש בזה ישנו לימוד נורא ונפלא לכל אחד לעובדא ולמעשה, ועל־פיו נבין היטב את הקשר לספירת היום - **״נצח שבנצח״**, ועניינה של סעודה זו - **״שלום־זכר״**.

רבינו ז״ל מגלה לנו גילוי נפלא בליקו״מ ח״א סי׳ רכ״ב (מו״ר נר״ו חזר על הנקודה העיקרית של התורה הזו): **׳צָרִיךְ לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה וְלַעֲבֹד ה׳ בְּשִׂמְחָה, וַאֲפִלּוּ אִם לִפְעָמִים נוֹפֵל מִמַּדְרֵגָתוֹ,**

צָרִיךְ לְחַזֵּק עַצְמוֹ בַּיָּמִים הַקּוֹדְמִים שֶׁהָיָה מַזְרִיחַ לוֹ אֵיזֶה הֶאָרָה קְצָת כְּמוֹ שֶׁאָנוּ רוֹאִים, שֶׁכַּמָּה סוּמִים מַחְזִיקִים עַצְמָן בְּאִישׁ אֶחָד שֶׁאֵינוֹ סוּמָא וּמַאֲמִינִים בּוֹ וְהוֹלְכִים אַחֲרָיו, וְגַם הַסּוּמָא מַאֲמִין לְמַקְלוֹ שֶׁהוֹלֵךְ אַחַר מַקְלוֹ, אַף שֶׁאֵינוֹ רוֹאֶה כְּלָל, מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁרָאוּי לֵילֵךְ אַחַר עַצְמוֹ, דְּהַיְנוּ מֵאַחַר שֶׁבַּיָּמִים הַקּוֹדְמִים הִזְרִיחַ לוֹ קְצָת וְהָיָה מִתְחַזֵּק וּמִתְעוֹרֵר לִבּוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אַף שֶׁעַכְשָׁו נָפַל מִזֶּה וְנִסְתְּמוּ עֵינָיו וְלִבּוֹ, עִם כָּל זֶה רָאוּי שֶׁיֹּאחַז בַּיָּמִים הַקּוֹדְמִים וְיֵלֵךְ אַחֲרֵיהֶם, דְּהַיְנוּ כְּמוֹ שֶׁאָז הָיָה מִתְעוֹרֵר לִבּוֹ לְהִתְחַזֵּק בַּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, כֵּן גַּם עַכְשָׁו יְחַזֵּק לִבּוֹ מְאֹד, וְיֵלֵךְ אַחַר הַהִתְעוֹרְרוּת וְהַזְרִיחָה שֶׁהָיָה לוֹ אָז, אַף שֶׁעַכְשָׁו נָפַל מִזֶּה כַּנַּ"ל, עַד אֲשֶׁר בְּקְצָת יָמִים יַעֲזְרוֹ ה' וְיַחֲזֹר וְיִזְרַח לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, אָמֵן'.

רבינו מגלה פה יסוד עצום לחיי האדם: הנה יש לכל אחד תקופה שבה הוא בגדלות המוחין, מרגיש בהתרוממות, מתקרב להקב"ה ועושה את רצונו יתברך, והוא במצב של עליה, ושמח ומסופק ממעשי־ידיו, והוא מרגיש מאושר בחייו, אך כמו"כ יש לכל אחד את המצבים של 'ירידה', מרגיש חושך ודכדוך, וקרוב לייאוש ודיכאון, רחמנא ליצלן.

ומדוע זה קורה? ישנן כמה סיבות לכך, והסיבה העיקרית היא המובא בדברי המגיד ממעזריטש זי"ע: "תַּעֲנוּג תְּמִידִי אֵינוֹ תַּעֲנוּג"; כשיש לאדם איזה דבר שהוא מתענג ממנו - מאכל מסוים, התנהגות מסוימת, אם זה מגיע בתמידות לאדם - סוף כל סוף זה נמאס עליו, כך היא המציאות. אפילו שאדם אוהב מאכל מסוים מאד מאד, והוא נהנה מכל לעיסה בשעת אכילתו, ואוכל את זה יום אחר יום, כמה זמן זה יחזיק? שבוע, שבועיים, חודש, כבר יימאס לו עד שהוא לא ירצה אפילו להסתכל על זה... כי זה כלל גדול: "תענוג תמידי אינו תענוג"!

וזהו הטעם שיש לאדם מצבים של 'קַטְנוּת', והוא לא שרוי תמיד ב'גַּדְלוּת הַמֹּחִין', וכולו נמצא בהתרוממות וכו', כי זה מה שנותן לאדם את הטעם - שהנה היתה לו נפילה, אבל עתה הוא מתחיל מחדש, ומרגיש באמת את התענוג, משא"כ אם תמיד היה במצב של "גדלות" - הדבר לא היה מחזיק בתענוג האמיתי...

ואחר כל זאת, מגיע האדם ושואל: "א"כ, ממה אוכל להתחזק בעת שאינני נמצא במצב של 'עליה' ו'גדלות'?"... מהי אפוא העצה לאדם שיחזיק מעמד גם בעת נפילתו?

זה מה שמגלה רבינו בתורה זו: העצה לאדם היא שיזכור היטב שפעם 'כן' היתה לו התעוררות, ופעם הוא 'כן' הרגיש את הטעם והמתיקות, והוא 'כן' זכה לשמחה ואושר, להרגיש חיים אמיתיים בזה העולם, א"כ עליו לזכור היטב את ההזרחה וההארה שהיתה לו בימים עברו - ויאמין שאם הוא יחזיק מעמד היטב, אף אם יעבור עליו מה, סוף כל סוף יזכה לחזור אל האור הגדול הזה! וכלשון רבינו שם: 'עַד אֲשֶׁר בִּקְצָת יָמִים יַעַזְרוֹ ה' וְיַחֲזֹר וְיִזְרַח לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ'.

וזה פירוש דברי רש"י: **"להזהיר גדולים על הקטנים"**; 'גדולים' היינו האופן שאדם נמצא ב'מוחין דגדלות', שהוא בבחינת **"גדולים"** ומרגיש התרוממות, שמחה, סיפוק ותענוג, והנה הוא הגיע למצב של **"קטנים"** - מוחין דקטנות, מהי עצתו? **"להזהיר"** ולהזריח מאותם הימים שבהם היה בבחינת **"גדולים"**, והאיר לו האור, יזכור זאת היטב ויזהיר זאת **"על הקטנים"** - על אלו הימים שהוא נמצא בקטנות המוחין, יזכור שהיה לו פעם אור, והוא עוד יחזור אל האור הזה!

ומה נותן לו את הכח להחזיק מעמד? הסוד של **"אמור ואמרת"** - כפל לשון, שהוא חזק מאד ב'אמירה' הקדושה, הוא זוכה לדבר אל הקב"ה בכל יום, אזי בזה מתקיים **"להזהיר גדולים על הקטנים"** - שזוכה להזריח לאלו ימי הקטנות, מימי הגדלות הקודמים, כי מזכיר את עצמו למה זכה בעבר, ועי"ז מחזק עצמו שעוד יחזור לכל זה.

וזה סוד ספירת יום שבת קודש זו - **"נצח שבנצח"**, שהיא הספירה של רבינו כידוע, שהוא אמר על עצמו: **"ניצחתי ואנצח"** - כפל לשון, ולכאורה גם כאן יש לשאול: אם כבר 'ניצחתי', מהו 'ואנצח' עוד הפעם? הרי כבר ניצחת... ומה אתה צריך כבר לנצח שוב?...

אך זהו כל הלימוד האמור: שאדם יודע היטב שאמנם כבר **"ניצחתי"** - זכיתי לימים של אור, ימים של עליה, מלאתי את עצמי עם הרבה טוב אמיתי ונצחי, אך זה לא נשאר לתמיד... הנה מגיעים ימים של 'קטנות', ועובר אדם מה שעובר וכו', ואז הוא צריך התחזקות גדולה לעמוד על עמדו, ולא להתייאש ח"ו, ועל־כן בוודאי **"ואנצח"** עוד הפעם, כי אם אקח את הלימוד של רבינו בתמימות ופשיטות גמורה, ואחזק את עצמי באותו הזמן של החשכות, ואזכור שפעם כבר 'ניצחתי', ויש לי את הכח לזה, אזי

אזכה עוד לחזור ולנצח שוב - 'ואנצח', והוא לימוד תמידי לאדם.

ובזה יובן העניין של סעודת "**שלום-זכר**" שעושין בשבת הראשונה אחר שתינוק נולד - קודם המילה, שהטעם לסעודה זו היא מחמת ניחום שעושים לתינוק מחמת שהוא אבל על התורה שלמד בימי אמו ושכח הכל (נדה ל.), ומגלה רבינו (ליקו"מ ח"א סי' קפח) שלא רק את **התורה** הוא למד, אלא אף את כל **ההשגות** שהוא יזכה להשיג בימי חייו - את הכל מראין ומגלין לו במעי אמו, ובלידתו הוא שוכח את הכל, והתמיה ידועה בדברי הצדיקים: מדוע צריכים לעשות זאת? לכאורה "לא מדובשך ולא מעוקצך" - אל תלמדו, ולא תצטרך אח"כ להשכיח ממנו, ומדוע אפוא מלמדין אותו ואח"כ משכיחים ממנו?

עפ"י כל האמור מובן מאד, כי בזה מחדירים בילד: ראה, עתה הגעת לזה העולם, ואכן שכחת את הכל, אבל לכל הפחות יש לך את הידיעה שזכית כבר למשהו! כי הרי 'רשימו' נשאר בילד, וזה לא מחוק לגמרי מכל וכל... (כמבואר בדברי הרבי ר' אלימלך זי"ע), א"כ יש לו את הלימוד החזק האמור, שאפילו אם עתה נחשך לך, ושכחת את הכל, ואתה מצב של 'ירידה', תזכור היטב שפעם 'כן' הזריח לך, אתה למדת את הכל, הראו לך את הכל, ובכח הידיעה הזאת - אתה מחזק את עצמך עתה, שעוד תגיע להכל, ותזכה לחזור לכל מה שזכית לו!

ועל־כן עושים את הסעודה הזאת דיקא בשבת קודש, כי שבת זה הצדיק, כדברי התלמידים לרשב"י: "**אנת הוא שבת דכולי יומא**"; ובזה מגלים לילד: איך תזכה לחזור להכל? מי יתן לך את הכח לזה? מי יחזיר לך את הכל? הצדיק! שיזכה להתקרב אל הצדיק, והוא יגלה לך איך תזכה לחזור לכל זה, ובעיקר - את הלימוד של 'אמור ואמרת', אמירה בקדושה, ויוכל תמיד להתחזק בכל מה שיעבור עליו, ויתקיים אצלו "**להזהיר גדולים על הקטנים**", ואף שעתה לא כ"כ זורח לו, ולא מאיר לו, יזכור היטב מהימים שבהם 'כן' האיר לו, ויתקיים דבר רבינו הנ"ל: 'עַד אֲשֶׁר בִּקְצָת יָמִים יַעַזְרוֹ ה' וְיַחֲזֹר וְיִזְרַח לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ'.

הקב"ה יעזור, שההורים יזכו להכניס את בניהם בבריתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו, ויהיו מקורבים לצדיקים כל ימי חייהם, ובקרוב נזכה לגאולה שלימה, אמן ואמן!